

Gemeente Veldhoven
t.a.v. H. van der Ven
Postbus 10101
5500 GA Veldhoven

Datum: 16 januari 2019
Behandeld door: Bart Hendrikx
Ons kenmerk: P2019/09
Uw kenmerk:

Notitie Zilverackers te Veldhoven

Quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming

Deze notitie heeft betrekking op de uitgevoerde quickscan beschermde flora en fauna voor het plangebied Zilverackers te Veldhoven. Men is voornemens binnen het plangebied woningbouw te realiseren en het terrein te herontwikkelen. Dit project betreft een quickscan naar het (mogelijk) voorkomen van beschermde flora en fauna in het plangebied en, waar nodig, de omgeving daarvan. Tevens worden de functies meegenomen die het plangebied vervult voor deze beschermde soorten. De quickscan heeft als doel in beeld te brengen of de voorgenomen werkzaamheden mogelijk kunnen leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

Plangebied en voorgenomen maatregelen

Het plangebied betreft het gebied Zilverackers te Veldhoven dat globaal wordt begrensd door de straten Sondervick, Sint Janstraat, Knegselweg en de gemeentegrens met Eersel/Knegsel. Het betreft globaal het landelijk gebied in de zuidwesthoek van de gemeente Veldhoven en voor zover nodig de directe omgeving daarvan. Het onderzoeksgebied is gelegen in de kilometerhokken met de coördinaten 153-379, 154-379, 154-379, 154-380 en 155-379.

Het onderzoeksgebied bestaat voor het grootste deel uit agrarisch akkergebied. Daarnaast maken enkele bospercelen ook onderdeel uit van het onderzoeksgebied. Ook maken woningen en overige bebouwing aan de straten Roskam, Grote Kerkepad en Antwerpsebaan en de westzijde van de straat Sondervinck er feitelijk onderdeel van uit. Binnen het plangebied is verder nog een kassencomplex aanwezig waar een rozenkwekerij is gevestigd.

De bospercelen bestaan uit bosgebied waar nu het crematorium is gevestigd als een bosperceel aan Zittard. Dit laatste perceel bestaat voor het grootste deel uit zomereik en ruwe berk. De invasieve Amerikaanse eik en Amerikaanse vogelkers maken ook onderdeel uit van de vegetatie. Dit geldt ook voor de bossen rond het crematorium. De aanwezigheid van Amerikaanse eik werkt sterk negatief op de aanwezige natuurwaarden in de bosgebieden.

De voorgenomen maatregelen bestaan uit nieuwbouw en de aanleg en aanpassing van infrastructuur. Daarnaast vinden er grondwerkzaamheden plaats. Veruit de meeste woningen en behorende erfpercelen worden ingepast in de plannen. Mogelijk dat een enkele woning of bijgebouw wordt gesloopt in het kader van het plan. Dit is op dit moment echter niet zeker.

Figuur 1: Plangebied (rode stippellijn) (Bron: Gemeente Veldhoven).

Foto 1: Zeer waardevolle houtwal met eikvaren (Eindhovensebaan nabij Zandoerle).

Foto 2: Agrarische deel onderzoeksgebied.

Foto 3: Deel onderzoeksgebied.

Foto 4: Noordwestzijde onderzoeksgebied.

Foto 5: Centraal deel plangebied met woningbouw.

Aanpak

Er is een gebiedsbezoek uitgevoerd op 11 januari 2018. In aanvulling op het gebiedsbezoek is tevens de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) geraadpleegd om het voorkomen van beschermde soorten in en in de omgeving van het plangebied inzichtelijk te krijgen. Daarnaast zijn diverse bronnen geraadpleegd zoals diverse verspreidingsliteratuur.

Resultaten

Grondgebonden zoogdieren

Het zeer kale, geheel onbeschutte agrarische gebied is zelfs voor kleine niet-kritische grondgebonden zoogdieren zoals egel, muizen en spitsmuizen ongeschikt of hoogstens tijdelijk van enig belang. Goed beplante tuinen en de bosgebiedjes en nabijgelegen ruigte zijn voor deze soorten waarschijnlijk geschikt. Echter, voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming in het kader van de voorgenomen maatregelen. Steenmarter en eekhoorn komen binnen de gemeente voor. Voor eekhoorn zijn alleen de bospercelen van belang. Deze bospercelen worden ingepast in de plannen waardoor effecten die leiden tot een overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van de eekhoorn niet te verwachten zijn. De steenmarter zal mogelijk ook andere groenstroken en wellicht ook bebouwing zoals schuurtjes als onderdeel van diens leefgebied zien. Alleen bij sloop van oude schuurtjes en bijgebouwen is aanvullend veldonderzoek naar steenmarter nodig. Steenmarter is een flexibele soort en het overgrote deel van het huidige onderzoeksgebied is voor de soort waarschijnlijk van beperkt belang aangezien foerageermogelijkheden en beschutting genoeg ontbreken. Wanneer bekend is of er schuurtjes of andere bebouwing gesloopt zal gaan worden in het kader van de plannen dient de mogelijk geschiktheid voor de steenmarter in ogenschouw te worden genomen en is mogelijk nader onderzoek nodig.

Uit de Wet natuurbescherming en de Verordening Wet Natuurbescherming van de provincie Noord-Brabant volgt dat de bescherming van een aantal grondgebonden zoogdieren is veranderd. De kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn, wezel) worden in de provincie strenger beschermd doordat deze niet meer algemeen worden vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen (onder de Ff-wet gold nog wel een algemene vrijstelling voor deze soorten). Vanaf 1 oktober 2017 is wel een ontheffing nodig voor kleine marterachtigen als er niet wordt gewerkt met een goedgekeurde gedragscode. In het kale onbeschutte agrarische gebied zijn kleine marterachtigen niet te verwachten. Prooidieren zijn hier immers ook niet of nauwelijks te verwachten. In de randzones van het onderzoeksgebied is echter wel beschutting en foerageergebied aanwezig voor voornamelijk bunzing. Deze is hier ook meerdere keren gemeld (Bron: NDFF). Waarschijnlijk overlapt het onderzoeksgebied met leefgebied van bunzing en mogelijk ook met wezel en/of hermelijn. Nader onderzoek naar bunzing en eventuele te nemen mitigerende maatregelen is noodzakelijk conform de handreiking kleine marters van provincie Noord-Brabant.

Vleermuizen

Essentiële foerageergebieden of vliegroutes van vleermuizen zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming als deze noodzakelijk zijn voor het functioneren van voortplantings- of rustplaatsen van vleermuizen. Gezien de grootte van het gebied en de aanwezigheid van zowel lijnvormige opgaand groen als enkele bospercelen zal het onderzoeksgebied ongetwijfeld onderdeel uitmaken van het foerageergebied van vleermuizen. Voor zover bekend worden bomen en bospercelen ingepast in de plannen en leidt het kappen van enkele boom niet tot een dermate grote aantasting van de foerageergebied dat dit vervolgens leidt tot een overtreding van verbodsbepalingen. Echter, door bijvoorbeeld een verkeerde plaatsing van verlichting kunnen bestaande foerageergebieden minder geschikt worden. In hoeverre dit het geval is, is nog niet bekend. Het overgrote deel van het onderzoeksgebied is echter geheel kaal en zal alleen een marginaal onderdeel vormen van het foerageergebied.

Delen van het onderzoeksgebied kunnen als onderdeel van een vaste vliegroute fungeren. Dit betreft enkele bomen in wegbermen en randzones aangezien het kale centrale deel van het gebied geen lijnvormige structuren aanwezig zijn. Waarschijnlijk vinden er geen werkzaamheden plaats die leiden tot een aantasting van eventueel aanwezige vliegroutes. Desalniettemin is nader onderzoek nodig om het terreingebruik door vleermuizen in beeld te krijgen. Dit heeft er ook mee te maken dat er binnen het gebied veel woningen aanwezig zijn die mogelijk door vleermuizen gebruikt worden als verblijfplaats alsmede de aanwezigheid van vele oudere bomen waar mogelijk potentieel geschikte holtes en scheuren aanwezig zijn. Tijdens het veldbezoek zijn dergelijke bomen ook aangetroffen. Gezien de grootte van het gebied zijn niet alle bomen volledig geïnspecteerd op de aanwezigheid van voor vleermuizen potentieel geschikte holtes en scheuren. De aanwezigheid van verblijfplaatsen kan niet worden uitgesloten. Nader onderzoek naar het terreingebruik van en door vleermuizen is noodzakelijk. Hierbij is het van belang dat woningen die binnen het kader van het project worden gesloopt en eventueel te rooien bomen worden meegenomen in het veldonderzoek en dat hier conform het vigerende vleermuisprotocol veldonderzoek wordt gedaan. Woningen die met zekerheid behouden blijven hoeven niet, conform vleermuisprotocol, op de aanwezigheid van verblijfplaatsen te worden onderzocht.

Vogels

Binnen het onderzoeksgebied zijn in tuinen, overhoekjes en bospercelen volop broedlocaties aanwezig. Ook in woningen en andere bebouwing kunnen vogels tot broeden overgaan. Werkzaamheden waarbij hogere vegetatie wordt verwijderd, bomen geroid of bebouwing gesloopt dienen dan ook buiten de broedperiode te worden uitgevoerd. Daarnaast dient men alert te zijn op vroege of juist zeer late broedgevallen. Soorten als bosuil broeden veelal zeer vroeg terwijl een soort als de houtduif bijna jaarrond tot broeden over kan gaan, al naar gelang de omstandigheden.

Jaarrond beschermde nesten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen maar wel te verwachten. In bospercelen kunnen jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn van roofvogelsoorten zoals buizerd en sperwer. In schuren of bijgebouwen kunnen steenuil en kerkuil broeden. Daarnaast kunnen woningen geschikt zijn voor huismus en gierzwaluw. Bestaande woningen worden in principe ingepast in de plannen waardoor effecten op de jaarrond beschermde nesten van huismus alleen te verwachten zijn als de bijbehorende tuinen en omliggend groen wordt aangetast (essentiële onderdelen van het leefgebied van huismus). Effecten op gierzwaluwnesten worden niet te verwachten indien bestaande huizen worden ingepast. Alleen indien er woningen worden gesloopt of de directe omgeving wordt aangetast kan aanvullend onderzoek naar huismus en gierzwaluw noodzakelijk zijn. Ook indien er geen sloopwerkzaamheden plaatsvinden is aanvullend onderzoek naar jaarrond beschermde nesten noodzakelijk aangezien er (in ieder geval) foerageergebied zal verdwijnen van soorten als steenuil en kerkuil. Een overtreding van verbodsbepalingen is zeker niet uit te sluiten. Nader onderzoek naar jaarrond beschermde nesten is dan ook noodzakelijk.

Planten, reptielen, vissen en ongewervelden

Het plangebied, en overigens ook de omgeving daarvan, is in zijn geheel niet geschikt voor beschermde planten, reptielen, vissen en ongewervelden. Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater, het grotendeel kale, onbeschutte oppervlak en het grotendeels ontbreken van geschikt habitat in de omgeving van het plangebied is de aanwezigheid van deze soorten met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid uit te sluiten. Derhalve is aanvullend onderzoek of een ontheffingsaanvraag niet nodig.

Amfibieën

Het grootste deel van het onderzoeksgebied is kaal en onbeschermt en daarmee geheel ongeschikt voor amfibieën. Geschikte voortplantingswateren zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Er zijn echter wel enkele tuinvijvers aanwezig binnen het gebied maar deze zijn waarschijnlijk vishoudend en daarmee niet of nauwelijks geschikt. Mogelijk dat enkele tuinvijvers aanwezig zijn die wel voor amfibieën als voortplantingswater geschikt zijn. Echter geldt voor vrijwel alle te verwachten soorten een provinciale vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming in het kader van de voorgenomen maatregelen. Voor de in de ruime omgeving voorkomende strenger beschermde alpenwatersalamander geldt dat er dat bij werkzaamheden nabij voortplantingswateren gebruik gemaakt dient te worden van een goedgekeurde gedragscode. Aangezien huizen met behorende tuinen worden ingepast in de plannen zijn effecten op alpenwatersalamander beperkt tot een zwervend individu. Negatieve effecten op de alpenwatersalamander die leiden tot een overtreding van verbodsbepalingen is niet te verwachten. Nader onderzoek of een ontheffing is niet nodig.

Conclusie en aanbevelingen

Nader onderzoek naar grondgebonden zoogdieren, planten, reptielen, amfibieën, vissen en ongewervelden is niet nodig aangezien geschikt habitat voor deze soorten binnen en in de omgeving van het plangebied ontbreekt of er een vrijstelling geldt in het kader van de werkzaamheden. Wel is aanvullend onderzoek noodzakelijk naar de functie van het plangebied voor vleermuizen, bunzing en naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten. Naar aanleiding van dit aanvullend onderzoek kan antwoord gegeven worden op de vraag of een ontheffingsaanvraag noodzakelijk is. Verder is het ook noodzakelijk bomen en struiken en overige hogere vegetatie buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Bart Hendrixx.